

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A pasztorálpszichológia alapjai, irányzatai és gyakorlata 1

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Mesteri
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	SPIRITUÁLIS ÉS PASZTORÁCIÓS TANÁCSADÁS, ÉS KERESZTYÉN COACHING
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A pasztorálpszichológia alapjai, irányzatai és gyakorlata 1			A tantárgy kódja	TMM1101
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Joób Máté				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Joób Máté				
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	I	2.6. Értékelés módja	V
				2.7. Tantárgy típusa	DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					117 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					37
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					37
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					13
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					117
3.8. A félév összóraszámja					173
3.9. Kreditszám					7

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	A gyakorlaton való részvétel kötelező, előfeltétele a csoportos munkának, a vizsgának

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<p>A diákok megismerkedjenek a pasztorálpszichológia</p> <ul style="list-style-type: none"> kialakulásával, tudományos helymeghatározásával, tájékozódjanak az irányzatok elméleti súlypontjairól, és bevezetést kapjanak a pasztorálpszichológia gyakorlatába.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az interdiszciplináris ismeretek elsajátításával tudják a pszichológia és a teológia, a pszichoterápia és a lelkigondozás specifikumait és közös elméleti és gyakorlati területeit felismerni és munkaterületükön alkalmazni. Képesek legyenek alapvető multidiszciplináris kommunikációra a teológia, a pszichológia és az egészségtudományok területén.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerkedjenek a pasztorálpszichológia elméletével, irányzataival, és gyakorlati alkalmazásának lehetőségeivel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Képesek legyenek reflektálni saját segítő folyamataikra. A teológiai, pszichológiai és társadalomelméleti ismereteket adaptálni tudják segítő munkájukban. Képesek legyenek alapvető multidiszciplináris kommunikációra a teológia, a pszichológia és a társadalomtudományok területén. A személyes empatikus attitűd fejlesztésével fejlesszék kompetenciájukat segítő hivatásukban.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - Tudománytörténeti gyökerek	interaktív előadás	Joób Máté, Tésenyi Timea: A kliensközpontúságtól a kapcsolatközpontúságig – Hangsúlyeltolódások a lelkigondozás oktatásában. In Embertárs, 2023/3. 243-260.; Bakk-Miklósi Kinga, Hézser Gábor: Pasztorálpszichológia. Kálvin Kiadó, Exit Kiadó, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Budapest – Kolozsvár, 2023.; Baumgartner, Isidor: Pasztorálpszichológia, Semmelweis Egyetem TF, Budapest 2003.
3-4. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - A pasztorálpszichológia kezdete	interaktív előadás	” –
5-6. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - A főbb pszichológiai és pszichoterápiás irányzatok kialakulása és vallásértelmezése	interaktív előadás	” –
7-8. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - A főbb pszichológiai irányzatok emberszemlélete	interaktív előadás	” –

9-10. Bevezetés a pasztorálpszichológiába -A pszichoterápia és a lelkigondozás kapcsolatának alakulása	interaktív előadás	” –
11-12. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - Lelkigondozói irányzatok I. Kerügmaticus lelkigondozói irányzat (Barth, Thurneysen)	interaktív előadás	” –
13-14. Bevezetés a pasztorálpszichológiába - Lelkigondozói irányzatok II. Terapeutikus lelkigondozói irányzat	interaktív előadás	” –

Könyvészet

Bakk-Miklósi Kinga, Hézser Gábor: Pasztorálpszichológia. Kálvin Kiadó, Exit Kiadó, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Budapest - Kolozsvár, 2023.

Baumgartner, Isidor: Pasztorálpszichológia, Semmelweis Egyetem TF, Budapest 2003.

Bodó Sára: Gyász, Debrecen, 2002.

Gyökössi Endre: Magunkról magunknak. Ref. Sajtóosztály, Budapest, 1984.

Hézser Gábor: A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve. Kálvin Kiadó, Budapest, 2003.

Hézser Gábor: A pásztori pszichológia gyakorlati kézikönyve, Kálvin Kiadó, 2005.

Hézser Gábor: Miért? rendszerszemlélet és lelkigondozói gyakorlat. Kálvin Kiadó, Budapest, 2005.

Hézser Gábor: Pasztorálpszichológiai szempontok az istentisztelet útkereséséhez. Elméletek és gyakorlati lehetőségek. Kálvin kiadó, Budapest, 2007

Joób Máté, Téseyi Timea: A kliensközpontúságtól a kapcsolatközpontúságig – Hangsúlyeltolódások a lelkigondozás oktatásában. In Embertárs, 2023/3. 243-260.

Klessmann, Michael: A klinikai lelkigondozás kézikönyve, DRHE kiadása, Debrecen, 2002.

Németh Dávid: Hit és nevelés, KGRE Hittudományi Karának kiadása, Budapest, 2002.

Németh Dávid: Isten munkája és az ember lehetőségei a lelkigondozásban – a pszichológia helye a poimenikában, Kálvin kiadó, Budapest, 1993.

Vergote, Antonie: Valláslélektan. Semmelweis Egyetem (TF), Budapest, 2001.

Wicks, R. J, Clinical Handbook of Pastoral Conseling, Vol. 1-2, Integration Books, 1993

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-2. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - célok	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	Mearns-Thorne: A személyiségközpontú pszichoterápia és tanácsadás a gyakorlatban. Oriold és Társai, Budapest, 2011. 161-179, 198-209, 215-230; Hans van der Geest: Négy szemközt. SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.
3-4. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - keretek	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” –
5-6. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana – kapcsolati szerződés	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” –
7-8. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - kapcsolódás	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” –
9-10. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - munkafázis	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” –
11-12. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - visszajelzés	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” –

13-14. A spirituális és pasztorális tanácsadás módszertana - zárás	empátialabor, páros gyakorlatok, reflexiók	” – –
<p>Könyvészet</p> <p>Mearns-Thorne: A személyiségközpontú pszichoterápia és tanácsadás a gyakorlatban. Oriold és Társai, Budapest, 2011. 161-179, 198-209, 215-230</p> <p>Baumgartner, Isidor: Pasztorálpszichológia. Semmelweis Egyetem – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2003. 251-279. (IV/2. fejezet); 440-454. (V/4. fejezetből a Terápiás alapmagatartások c. alfejezet)</p> <p>Hans van der Geest: Négy szemközt. SE Mentálhigiéné Tanszék – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest, 2004. 170-205.</p> <p>Hézsér Gábor: Pasztorálpszichológia. Kálvin Kiadó – Exit Kiadó – Erdélyi Múzeum-Egyesület, Budapest – Kolozsvár, 2023. 302-319.</p> <p>Joób Máté, Tésenyi Timea: A kliensközpontúságtól a kapcsolatközpontúságig – Hangsúlyeltolódások a lelkigondozás oktatásában. In Embertárs, 2023/3. 243-260.</p> <p>Debrecenyi Károly István – Nemes Ödön SJ – Szarka Miklós: Lelkigondozás – Lelkivezetés. In: Embertárs, 2004/2. 152-156.</p> <p>Török Gábor, Joób Máté: A mentálhigiénés szemlélet jelentősége és integrálása a lelkigondozásba, In: Ittész Gábor (szerk.) Cura mentis -- salus populi: Mentálhigiéné a társadalom szolgálatában: Ünnepi kötet Tomcsányi Teodóra 70. születésnapjára / Festschrift für Teodóra Tomcsányi zum 70. Geburtstag. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet, 2013. 417-429.</p> <p>Tomcsányi T. – Csáky-Pallavicini R. – Harmatta J. – Pilinszki A. – Török G.: Lelkigondozás és pszichoterápia. 2008. június</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A megszerzett ismeretekkel és képességekkel a hallgatók érzékennyé tudnak válni a diszfunkcionális közösségek és egyének felismerésére, és az adott kompetenciahatárokon belül azok kezelésére. Támogatni és erősíteni tudják a belső és külső erőforrások keresését a kitűzött célok elérésében.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	aktív jelenlét, elméleti ismeretek elsajátítása	írásbeli vizsga	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	aktív jelenlét, gyakorlati készségek elsajátítása	szemináriumi dolgozat	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A leírt kurzus információjának ismerete a jegy 70%. A házi dolgozatot minimum öt bibliográfia alapján kell összeállítani a tudományos cikkírás elvárásnak megfelelően.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja
--	--

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:

2025. június 30.

Előadás felelőse:

Dr. Joób Máté

Szeminárium felelőse:

Dr. Joób Máté

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

.....